

Ovanin-Rakić, Pajtler, Stanković i sur

Pločasti epitel

1954

Papanicolaou

numerická

I - V

1968 Zagreb

Audy, Ivić

Singer

modifikacija klasifikacije po Papanicolaou

numerička

+

predviđanje histološke dijagnoze

Promjene nazivlja i klasifikacije intraepitelnih lezija pločastog epitela

**1961.
Wien**

1969.

1980.

**1988.
Bethesda**

Dysplasia levis

Dysplasia media

Dysplasia gravis

Carcinoma in situ

Dysplasia levis

Dysplasia media

Dysplasia gravis

Carcinoma in situ

CIN - cervikalna intraepitelna lezija

SIL - skvamozna intraepitelna lezija

Bethesda 1988

Squamous Cells

- Atypical squamous cells of undetermined significance (*ASCUS*)
- Squamous intraepithelial lesions (*SIL*)
 - Low - grade SIL
 - HPV associated changes,
 - mild dysplasia / CIN 1
 - High - grade SIL
 - moderate dysplasia / CIN 2
 - severe dysplasia / CIN 3
 - carcinoma in situ / CIS
- Squamous cell carcinoma

Sporne točke Bethesda 1988

Raspoložive metode liječenja u nas kasnih 80-tih s mogućim posljedicama za reprodukciju

Modifikacija Bethesda 1988 → Zagreb 1990
(u primjeni od 1993.)

Bethesda 1988

Squamous Cells

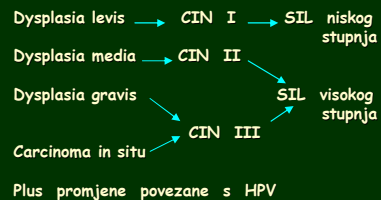
- Atypical squamous cells of undetermined significance (*ASCUS*)
- Squamous intraepithelial lesions (*SIL*)
 - Low - grade SIL
 - HPV associated changes,
 - mild dysplasia / CIN 1
 - High - grade SIL
 - moderate dysplasia / CIN 2
 - severe dysplasia / CIN 3
 - carcinoma in situ / CIS
- Squamous cell carcinoma

Zagreb 1990*

Skvamozne stanice

Abnormalne skvamozne stanice neodređenog značaja

Skvamozne intraepitelne lezije (*S I L*)

Carcinoma planocellulare

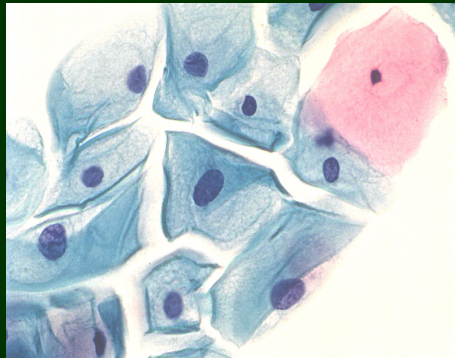
* Audy-Jurković, Singer, Pajtler et al

ASCUS

Atipične skvamozne stanice neodređenog značenja

Abnormalnosti stanice koje su izrazitije od onih kod reaktivnih promjena, a kvantitativno i kvalitativno su nedovoljne za dijagnozu skvamoznih intraepitelnih lezija

Kurman, Solomon 1994

Bethesda 2001

Squamous Cell

- Atypical squamous cells (ASC)
 - of undetermined significance (ASC-US)
 - cannot exclude HSIL (ASC-H)

Zagreb 2002 *

Skvamozne stanice

- Atipične skvamozne stanice (ASC)
 - neodređenog značenja (ASC-US)
 - ne može se isključiti HSIL (ASC-H)
 - ne može se isključiti invazija
- Skvamozne intraepitelne lezije (SIL)
 - Dysplasia levis → CIN 1 → Low-grade SIL
 - Dysplasia media → CIN 2 → High-grade SIL
 - Dysplasia gravis → CIN 3 → High-grade SIL
 - Carcinoma in situ → CIN 3 → High-grade SIL
 - Plus promjene povezane s HPV
 - Početna invazija se ne može isključiti
- Carcinoma planocellulare

* Ovanin-Rakić, Pajtler, Stanković et

Cilindrični epitel

Bethesda 1988.

- ◆ **Glandular Cells**
 - ◆ Presence of endometrial cells in one of the following circumstances
 - ◆ Out-of-phase in a menstruating woman
 - ◆ In a postmenopausal woman
 - ◆ No menstrual history available
 - ◆ Atypical glandular cells of undetermined significance (AGCUS)
 - ◆ Endometrial
 - ◆ Endocervical
 - ◆ Not other specified
 - ◆ Adenocarcinoma
 - ◆ Specify probable site of origin: endocervical/endometrial, extrauterine
 - ◆ Not other specified

Zagreb 1990. (Audy, Singer, Pajtler)

Cilindrične stanice

- ◆ **Abnormalne cilindrične stanice neodređenog značenja**
 - ◆ Endometrijske
 - ◆ Endocervikalne
 - ◆ Neodređenog porijekla
- ◆ **Adenocarcinoma**
 - ◆ Endometrija
 - ◆ Endocerviksa
 - ◆ Ekstrauterini
 - ◆ Neodređenog porijekla

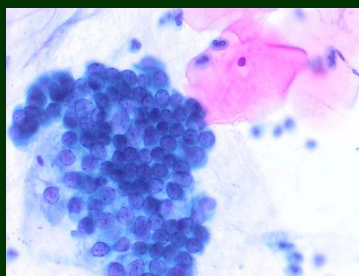
AGCUS

Atipične cilindrične stanice
neodređenog značenja

Atipija jezgre endometralnih
ili endocervikalnih cilindričnih
stanica koja je izrazitija
od reaktivnih ili reparativnih
promjena, a bez jasnih
značajki za invazivni
adenokarcinom

Kurman, Solomon 1994

AGCUS - podjela

- ♦ neklasificirane
- ♦ vjerojatno reaktivne
- ♦ vjerojatno premaligne / maligne

Revizija "Bethesda 1988", 1991.

Bethesda 2001

Glandular Cell:

- ◆ Atypical glandular cells (AGC)
 - ◆ endocervical cells (NOS or specify in comments)
 - ◆ endometrial cells (NOS or specify in comments)
 - ◆ glandular cells (NOS or specify in comments)
- ◆ Atypical glandular cells
 - ◆ endocervical cells, favor neoplastic
 - ◆ glandular cells - NOS, favor neoplastic
- ◆ Endocervical adenocarcinoma in situ (AIS)
- ◆ Adenocarcinoma
 - ◆ endocervical, endometrial, extrauterine
 - ◆ not otherwise specified (NOS)

"Zagreb 2002"

(Ovanin, Pajtler, Stanković i sur.)

Glandularne stanice:

- ◆ Atipične glandularne stanice (AGC)
 - ◆ Vjerojatno reaktivne promjene
 - ◆ Vjerojatno intraepitelna lezija
 - ◆ Vjerojatno invazivna lezija
- ◆ Adenocarcinoma in situ (AIS)
- ◆ Adenocarcinoma

Porijeklo: Endocervikalne
Endometralno
Ekstrauterino
Neodređeno

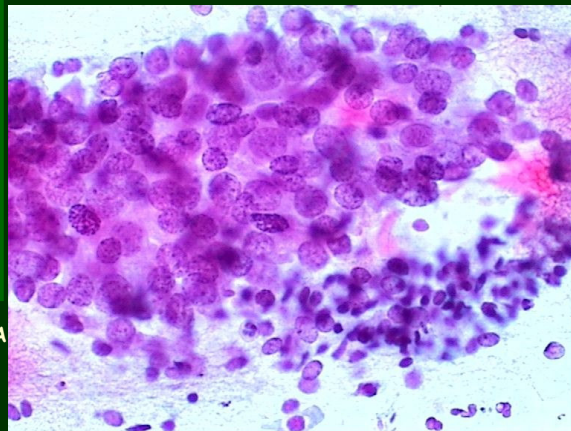
"Zagreb 2002"

(Ovanin, Pajtler, Stanković i sur.)

Glandularne stanice:

- ◆ Atipične glandularne stanice (AGC)
 - ◆ Vjerojatno reaktivne promjene
 - ◆ Vjerojatno intraepitelna lezija
 - ◆ Vjerojatno invazivna lezija
- ◆ Adenocarcinoma in situ (AIS)
- ◆ Adenocarcinoma

Porijeklo: Endocervikalne
Endometralno
Ekstrauterino
Neodređeno

BROJ ABNORMALNIH STANICA

TIP DESKVAMACIJE

JEZGRA - oblik, veličina, kromatin
nukleoli, mitoze

POZADINA RAZMAZA

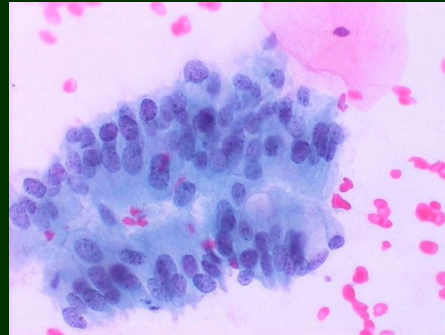
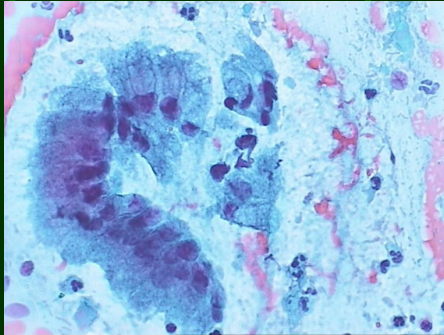
"Zagreb 2002"

(Ovanin, Pajtler, Stanković i sur.)

Glandularne stanice:

- ♦ Atipične glandularne stanice (AGC)
 - ♦ Vjerojatno reaktivne promjene
 - ♦ Vjerojatno intraepitelna lezija
 - ♦ Vjerojatno invazivna lezija
- ♦ Adenocarcinoma in situ (AIS)
- ♦ Adenocarcinoma

Porijeklo: Endocervikalne
Endometrialno

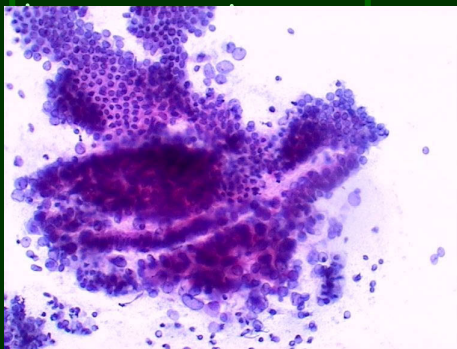

"Zagreb 2002"

(Ovanin, Pajtler, Stanković i sur.)

Glandularne stanice:

- ♦ Atipične glandularne stanice (AGC)
 - ♦ Vjerojatno reaktivne promjene
 - ♦ Vjerojatno intraepitelna lezija
 - ♦ Vjerojatno invazivna lezija
- ♦ Adenocarcinoma in situ (AIS)
- ♦ Adenocarcinoma

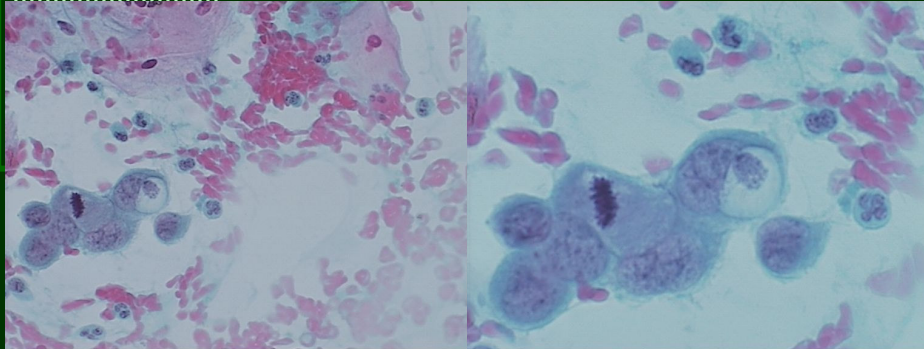

"Zagreb 2002"

(Ovanin, Pajtler, Stanković i sur.)

Glandularne stanice:

- Atipične glandularne stanice (AGC)
 - Vjerojatno reaktivne promjene
 - Vjerojatno intraepitelna lezija
 - Vjerojatno invazivna lezija
- Adenocarcinoma in situ (AIS)
- Adenocarcinoma

ADENOCa -diferencijalna dijagnoza

- REPARATORNI EPITEL
- POSTRADIJACIJSKE PROMJENE
- DECIDUALNA REAKCIJA
- PROMJENE KOD IUD - a
- KARCINOM (nekeratinizirani pločasti,
anaplastični, endometralni, metastatski)
- ENDOCERVICITIS
- MIKROGLANDULARNA HIPERPLAZIJA
- TUBARNA METAPLAZIJA
(endometrioidni tip)
- UZORAK UZET ČETKICOM
- NAKON KONIZACIJE

(BETTENDORF U.; BOON ME; SUURMEIJER 1991. g.)

Z a k l j u č a k

- ◆ *CIN II (DM)* - izdvajanjem iz *HSIL* u "Zagreb 1990 i 2002"
→ drugačiji dg.- th. postupnik
- ◆ *ASC i AGC* - podjela na tri podskupine
→ kraći i adekvatniji put do konačne dijagnoze
- ◆ *AIS* - uvršten u klasifikaciju kao zasebna dijagnoza
- ◆ *Zagreb 1990 i 2002* - jedinstvene klasifikacije za cijelu Hrvatsku

Prevalencija i histološka provjera atipičnih stanica (ASC i AGC)

Barišić Ana, dr.med

Prevalencija (%)

	ASC	AGC
◆ <i>Dozvoljena *</i>	5	1,8
◆ <i>KB Osijek, KB Rijeka, KBC Zagreb - "Petrova" III / 1999</i>	0,09 - 7,3	0,06 - 1,6
◆ <i>KBC Zagreb - "Petrova" (2005.god.)</i>	6,50	1,63
◆ <i>Literatura **</i>	1,0 - 10,32	0,11 - 2,10

* Kurman, Solomon 1994

** Davey i sur 1996, Bergeron i sur 2000, Ferreccio i sur 2003, Chhieng i sur 2004,
Kennedy i sur 1996, Korn i sur 1998, Manetta i sur 1999, Burja i sur. 1999,

Histološka provjera - teža lezija (%)

	ASC	AGC
10 - 20	CIN 2/3	intraepitelno 14,9 - 88 % pločasti epitel (skvamozne ili glandularne)
0,1 - 1,7 %	invazija	invazivne 12,7 invazija - 97% cilindrični epitel (pretežno endometralni)

Solomon i sur 2001

Eltahbakh, i sur 2000, Soofar, Sidawy 2000,
Eddy i sur 1997, De Simone i sur, 2006

Zavod za ginekološku citologiju "Petrova"

(2005. god - 27 725 VCE obrisaka)

ASC

(1803/ 6,50%)

ASC-US

(1511/ 5,45%)

↓
1 / 0,06%

·CIN I

ASC-H

(246/ 0,88%)

↓
14 / 5,69%

ASC-H (11)

·CIN II 2
·CIN III 8
·CIM 1

ASC-H + AGC II/III (3)

·CIN III + AIS 2
·Carcinoma
Adenosquamosum (biopsija)
(Planocelulare - trajni PHD) 1

ASC-inv?

(46/ 0,17%)

↓
0 / 0%

H
I
S
T
O
R
I
J
A

Zavod za ginekološku citologiju "Petrova"

(2005. god - 27 725 VCE obrisaka)

AGC

(450/ 1,63%)

vjerojatno reaktivno

(362/ 1,31%)

↓
Ø

vjerojatno intraepitelno

(63/ 0,23%)

↓
4 / 6,35%

Intraepitelne lezije 100% (4)

·CIN III, AIS 2
·AIS 1
·CIN III 1

vjerojatno invazivna

(25/ 0,09%)

↓
5 / 20,0%

Invazivne lezije 100% (5)

·AC endometrija 3
·AC cerviksa 1
·IC - početna inv. 1

H
I
S
T
O
R
I
J
A